

Z jednání Markéty Seidlové se zástupci Federace dětských domovů v Praze dne 13. 4. 2026 – tématem diskuse byla chystaná transformace dětských domovů

Poradí si Andrej Babiš s levnou prioritou školství po Petru Fialovi?

V roce 2021 předávala vláda A. Babiše školství s platy učitelů ve výši 126,4 % průměrné mzdy. V roce 2025 je od Fialovy vlády přebírala s pouhými 108 %.

Jak je to možné, když začala slibně a jako první vláda vůbec se zavázala garantovat zákonem platy pedagogů na úrovni 130 % průměrné mzdy?

Vzápětí to změnila pouze na učitele a následně došlo i ke změně výpočtu – původní koeficient 1,404násobku průměrné mzdy byl snížen a 130 % se začalo počítat z průměrné mzdy předchozího roku. Například v roce 2025 se vycházelo z údajů za rok 2023. Takže i když platy učitelů nominálně rostly, aktuální průměrnou mzdou zdaleka nedohánějí, naopak klesají. Odbory usilovaly o to, aby výpočet byl prováděn na základě predikce ministerstva financí, aby se platy přibližovaly reálnému růstu průměrné mzdy. Politická vůle se však nenašla.

Po neblahých zkušenostech se obáváme, že se školství může opět stát „rozpočtovým rezervoárem“, kde se škrtá jako první. Na jednání tripartity jsme byli ministrem školství **Robertem Plagou** ujištěni, že se ČR musí posouvat k výdajům na vzdělávání kolem 4,8 % HDP. Tato ambice je i v programovém prohlášení vlády a je součástí její hospodářské strategie. Stejně tak i dosažení průměrného platu na konci volebního období 75 000 Kč, což by představovalo navýšení zhruba 5 000 korun ročně, tedy 416 korun měsíčně. To není nereálné a při našich vyjednáváních to vnímáme jako dobré vodítko.

Dalším důležitým krokem pro kvalitní odměňování je kariérní systém. Současný tabulkový systém odměňování učitelů není motivující a nereflektuje kvalitu práce. Odbory zdůrazňují, že nový systém musí skutečně ocenit kvalitní práci učitelů, posílit nástupní platy a zajistit stabilní financování kariérního postupu. Pokud má školství přitáhnout a udržet kvalitní učitele, musí být zajištěn rychlejší růst platů pro začínající.

• Pozitivní změny

I když učitelé mají před sebou stále řadu výzev, v mnoha oblastech se jejich pracovní život zásadně pozitivně zlepšil. V roce 2011 ještě existovaly papírové třídní knihy a ručně psané omluvenky. Dnes se známky, docházka i komunikace s rodiči řeší digitálně. Nastal odklon od biflování. Zatímco před 15 lety se teprve pomalu rozjížděly Rámcové vzdělávací programy (RVP) a učilo se stylem „opiš si z tabule a nauč se zpaměti“, dnes je situace jiná.

Kolem roku 2011 byli učitelé platově skutečně na chvostu veřejného sektoru a jejich platy se pohybovaly hluboko pod průměrnou mzdou v ČR. Učitelská profese je dnes finančně (mimo Prahu) konkurenceschopná.

Začátky v profesi byly pro mladé učitele nejkritičtější bodem – obrovské procento absolventů kvůli tlaku a samotě opouštělo školství do dvou let od nástupu. Od 1. ledna 2024 přinesla legislativní změna začínajícím učitelům velkou podporu. Každý začínající učitel (po dobu prvních dvou let v profesi) musí mít ze zákona přiděleného zkušenějšího mentora – tedy tak zvaného uvádějícího učitele.

Zavedení reformy financování (tzv. PHmax – maximální počet hodin výuky financovaný ze státního rozpočtu) od roku 2020 přineslo dvě pozitiva: peníze na dělení tříd (jazyky, IT, laboratorní práce). PHmax garantuje, že pokud má škola naplněná kritéria, stát jí zaplatí plný počet hodin potřebných pro kvalitní výuku (např. půlené hodiny angličtiny či matematiky). Velmi stručně řečeno: učitel má v roce 2026 k dispozici nesrovnatelně lepší technologie, silnější personální podporu ve třídě a určitě i důstojnější platové podmínky, než měl jeho kolega v roce 2011.

• Učitel jako lovná zvěř

Chtěl bych však zmínit problém, který školy dlouhodobě hlásí, ale stát ho zatím neřeší. Jde o narůstající počet incidentů, kdy rodiče vyhrožují učitelům, zpochybňují jejich odbornost a rozhodnutí.

Vystoupil jsem na semináři v Poslanecké sněmovně, který proběhl pod sugestivním názvem *Učitel jako lovná zvěř*. Smyslem bylo upozornit na rostoucí vlnu nátlaku a agresivního chování vůči učitelům – a to jak ze strany žáků, určité části rodičů, tak i veřejnosti na sociálních sítích. Název nebyl nadsázkou, ale záměrným pojmenováním problému: učitelé se stále častěji stávají terčem, oslabuje se jejich autorita.

Děti si učitele tajně nahrávají a není výjimkou, že rodiče přicházejí do školy s advokátem. Ředitelé škol stále častěji řeší situace, kdy rodič nehledá společné řešení, ale s právním zástupcem zkoumá, zda učitel mohl zadat domácí úkol, zda zvolil správnou formu hodnocení nebo zda při řešení kázeňského problému použil správnou formulaci. Budeme se proto muset zabývat nezbytností právní ochrany pedagogů.

František Dobšík

předseda Českomoravského odborového svazu pracovníků školství

Článek naleznete i na webových stránkách školských odborů [zde](#).

Jen zákazy nestačí. Děti potřebují rozumět online světu

Počet případů nelátkových závislostí řešených na českých školách v posledních letech výrazně přibývá.

Zatímco ve školním roce 2021/2022 školy evidovaly více než 2,7 tisíce případů v souvislosti s digitálními závislostmi či hazardním hraním, podle nejnovějších dostupných dat za školní rok 2023/2024 už to bylo více než 5,2 tisíce případů. Školní prevence na vývoj postupně reaguje, ale počet evidovaných případů nadále roste.

• Krotitelé digitálních závislostí míří do škol

Rostoucí problém potvrzují i data zaměřená přímo na chování dětí a dospívajících na sociálních sítích. Už při srovnání let 2018 a 2022 je patrný nárůst podílu dětí v riziku problematického užívání sociálních sítí, zejména u dívek. Podle studie HBSC 2022 spadá do této kategorie 5–7 % chlapců a 7–13 % dívek ve věku 11–15 let.

Nejde přitom pouze o množství času stráveného online. Za problematické užívání se považuje především takové chování, které se začíná negativně promítat do běžného života dítěte – například do koníčků, školních povinností nebo vztahů s rodiči a vrstevníky.

Nezisková organizace SupremeXP Foundation pro základní školy připravila interaktivní program Krotitelé digitálních závislostí, který žáky 5. až 9. tříd učí, jak se bezpečněji pohybovat v online světě. Zaměřuje se

na digitální návyky, hraní online her, zdravé hranice, rizikové chování na sítích i rozdíl mezi skutečností a často idealizovanou realitou influencerů.

• Alarmující čísla volají po posílení prevence

Detailnější školní data ukazují, že nárůst není jednorázový. Ve školním roce 2021/2022 bylo na českých základních a středních školách evidováno 2 704 případů nelátkových závislostí, tedy případů souvisejících s digitálními závislostmi a/nebo hazardním hraním.

Ve školním roce 2022/2023 už šlo o 4 939 případů a podle nejnovějších dostupných dat za školní rok 2023/2024 o více než 5,2 tisíce případů.

Na rostoucí problém postupně reaguje i školní prevence: podíl preventivních programů zaměřených na nelátkové závislosti, včetně nadužívání digitálních technologií, vzrostl ze 6,1 % ve školním roce 2021/2022 na 18,3 % ve školním roce 2023/2024. Počet evidovaných případů ale ve stejném období dál výrazně roste. Právě proto je podle autorů projektu důležité rozvíjet kvalitní prevenci, která dětem pomůže online prostředí skutečně porozumět. Tříhodinový workshop Krotitelé digitálních závislostí připravila **Zuzana Nováková**, učitelka prvního stupně základní školy. Program je určen žákům 5.–9. tříd a školám má usnadnit přístup ke kvalitní prevenci v oblasti digitálních technologií. Děti během něj analyzují svůj vlastní „digitální den“, rozlišují užitečné a rizikové online aktivity, učí se odhalovat fake news a podvodné nabídky, zkoumají rozdíl mezi instagramovou prezentací a realitou a na závěr si vytvářejí vlastní digitální slib.

• První reakce ze škol jsou pozitivní

„Žáci se aktivně zapojovali, bylo vidět, že je téma velmi zajímavé a je pro ně aktuální. Preventivní program v oblasti digitálních technologií vnímám v dnešní době jako naprostou nutnost, takže jsme moc rádi, že se tato možnost objevila,“ říká **Natálie S.**, učitelka ze ZŠ Praha 17...

Celý článek naleznete na webových stránkách Týdeníku ŠKOLSTVÍ [zde](#):

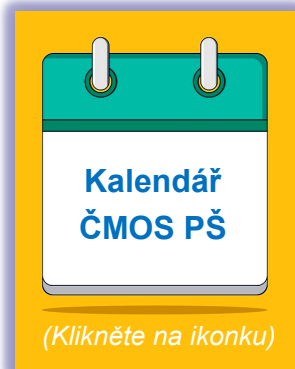

• Demokracie ve třídě: Nová kniha pomáhá učitelům vytvářet demokratické vzdělávací prostředí •

Organizace Education International a Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání (IEA) vydaly publikaci nazvanou „Zažít demokracii ve třídě: Budování demokratického vzdělávacího prostředí na podporu občanského vzdělávání“ (Experiencing Democracy in the Classroom: Building Democratic Learning Environments to Promote Civic Learning).

Publikace zkoumá, jak mohou školy pomáhat vytvářet demokratické vzdělávací prostředí, které podporuje občanské vzdělávání. Je volně přístupná a poskytuje učitelům nástroje a příklady toho, jak vytvářet takové prostředí, posilovat občanské vzdělávání a podporovat zapojení žáků ve třídě. Kniha propojuje poznatky z této oblasti s praktickými výukovými strategiemi.

Více informací naleznete na webu školských odborů [zde](#):

Číslo vydání 8/2026
Vyšlo 1. 8. 2026
Starší čísla naleznete [zde](#)

Českomoravský odborový
svaz pracovníků školství
Senovážné náměstí 23
110 00 Praha 1

Telefon: +420 234 130 200
E-mail: cmos.skolstvi@cmkos.cz
Web: www.skolskeodbory.cz
Facebook: [@skolskeodbory.cz](https://www.facebook.com/skolskeodbory.cz)

Nepřejete-li si již dostávat tento newsletter, klikněte na odkaz [odhlásit se](#)